

Billedste annoncelad, da Folkebladet har længt den største udbredelse og dermed har det købedygtige publikum i tale. — Telefon 2 48 08.

1/2 08. **Horse**

FRA DET GAMLE SLÆGTSARKIV...

15/2 1958

Optegnelser om livet i Horsens i 1830'erne og en historie om aandsnærværelse og handlekraft

FORAN DET KENDTE Horsens-firma J. P. Holmboe og søns 100 års jubilæum paa søndag har vi haft lejlighed til at kigge i det omfattende slægtsarkiv, der af de nuværende indehavere omfattes med en forstaaelig pietet.

Dette slægtsregister kan fortælle om mangt og meget og giver bl. a. ogsaa omfattende besked med det gamle Horsens. Vi har tilladt os at tage nogle pluk:

ge og 'øtsende kalk. Han maa ikke have været tilstrækkelig agtpaaende, for en klat af den varme kalkvædske springer op og rammer ham i hovedet, saa det ene øje bliver fyldt af den øtsende vædske.

Min moder stod i køkkenet og hørte mandens skrig. Hun var hurtigt klar over situationen, da hun saa manden holde sine hænder op for ansigtet. Uden at give sig tid til at hente vand styrtede hun sig over manden og slukkede med sin tunge mandens øje rent for kalk, hvorefter

Et billede fra slægtsarkivet: Møllekorvet i Horsens i forrige århundrede. Paa hjørnet th. Ugger nu »Gyldinghus«.

I 1832 havde byen kun en meget lille udstrækning og var begrænset af fem porte, hvor der maatte erlægges afgifter. Der var Strandporten, Borgergadeporten, Kattesundsporten, Smedegades port og Søndergades port, der hvor Jessensgade begynder, og hvor det hus ligger, som blev Vitus Berings fødehjem.

I løbet af tredive år begyndte by-

en at vokse og rejse sig igen, efter at handelslivet havde haft strenge kaar som følge af statsbankerotten. I 1832 opførtes det første hus i Allegade. I slægtsarkivet gives et billede af Horsens i disse år. Borgerne befattede sig endnu ikke med politik — det maatte landsfaderen ordne, mente man. Men de lysere tider gav folk flere penge mellem hænderne. Klubberne florerede, og guldalderdigterne prægede klublivet.

Om byens forbindelser med oplandet, oplyses det, at der ved Sundet var færgested, men ingen bro. Forbindelsen til nord skete ad Tvingstrupvejen. Viborg landevej gik gennem Nørhule og mod syd havde man Vejle landevej.

Smedegade var handelsgaden — al færdsel mod vest, nord og øst gik igennem den og mange af de gamle huse minder endnu derom.

ter andre tillende fik vand bragt til. Det var resolut gjort. Jeg var dreng, 12 år, og det gjorde stærkt indtryk paa mig.»

ALDRIG RAADVI

Det var paa en forleden. Den skarpt har blusj ak

For damerne:

Nye OPSKRIFTER

Abrikos-gulerods-cæblemarmelade

200 g tørrede abrikoser, 1/2 kg gulerødder, 1/2 kg syltede æbler, 1 l vand, 1/2 kg sukker, 1 tsk.

Gulerødderne skræbes og deles paa langs i tynde stængler, der er hurtige at male gennem kødmaskinen sammen med de skyllede abrikoser og de stuskaarne æbler, hvorfra kernehusene er fjernet.

Mos og vand koges sagte under laag ca. 1/2 time. Sukkeret tilsættes under omrøring. Naar marmeladen igen koger op, skal da koge kraftigt 10 min. Den skummes, tilsættes konserveringspulver, fyldes paa rene, skyllede glas, der bindes til med det samme. Portionen fylder knapt 2 liter.

Men de gyldne frugter kan ogsaa bruges i buddinger, som saaledes bliver meget forfriskende og yderst velsmagende.

Osteruller: Læg i en tykbundet gryde ca. 125 g reven mild ost — tilsæt ca. 1 1/4 deciliter mælk eller fløde — stil gryden over svag varme og rør til osten er smeltet og blandingen jævn — løft gryden af, afkøl og tilsæt ca. 3 æggeblommer — rør cremen over ganske svag varme, til den er godt jævn — løft gryden af, tilsæt lidt efter lidt ca. 45 g blødt smør, rør godt og hæld dejen paa et fladt fad. Afkøl og skær den i 3 cm lange blyantstykker — panér dem og kog dem gyldne i hedt fedtstof, server dem varme.

Salat til steg: Brug hertil skiver af kogt selleri og gulerødder, dæk dem med et net af tynde løgringe — hæld en godt krydret olie-eddike marinade over — drys evt. med hakket persille eller grønkaal,

festligt liv i byen i disse fremgangsår. Ved festlige lejligheder udsmykkedes husene med kranser. Først efter de slesvigske krige begyndte man at smykke byen med flag. Købmændene beherskede erhvervslivet, mens haandværkerne est var indvandrede holstenere. Der var tre klubber. Man drak til sang og man sang til drik, og det var guldalderdigteren sange, man sang. Ogsaa dengang var der noget der hed husassistentspørgemaal. Pigerne krævede som deres naturlige ret at feste baade lørdag og søndag, og mandag aften ville de ogsaa have fri. Dengang fandtes der en dansebod i hver gade, og følgerne udbelev ikke. Det blev et ordspøg, at der i byen ingen piger var at faa, før de havde gjort barsel, og pigerne fra landet haabede ikke at blive stedbørn. Der findes et vers herom i slægtsarkivet, det lyder saadan: »Ingen penge, ingen orden, ingen jomfrudom paa jorden. Frakennavn vil alle bære, ingen møjvil jomfru være, ingen mutter blot maadam«.

Fra slægtsarkivet stammer ogsaa denne optegnelse af Chr. Holmboe — en typisk historie om den besluttsomhed, handlekraft og aandsnærværelse, der er et typisk træk hos Holmboe-slægtens medlemmer. Der handler om hans moder, J. P. Holmboes hustru, og foregaar i 1886, da Chr. Holmboe var 12 år:

»En murerarbejdsmand var en dag i færd med at læske den færdige